

Privind gospodariile taranesti (de fermier)

Legea Republicii Moldova
Nr. 1353-XIV din 3 noiembrie 2000
(Monitorul Oficial, 8 februarie 2001, nr.14-15, p. I, art. 52)

Parlamentul adopta prezenta lege organica.

Capitolul I
DISPOZITII GENERALE

Articolul 1. Obiectul prezentei legi

(1) Prezenta lege reglementeaza bazele juridice, organizatorice, economice si sociale privind constituirea, reorganizarea si lichidarea gospodariei taranesti (de fermier), denumita in continuare gospodarie taraneasca, precum si activitatea ei.

(2) Prevederile prezentei legi nu se extind asupra activitatii persoanelor care tin gospodarie auxiliara sau care practica activitati in intovarasilile pomicole ori legumicole.

Articolul 2. Gospodaria taraneasca. Notiune

(1) Gospodaria taraneasca este o intreprindere individuala, bazata pe proprietate privata asupra terenurilor agricole (denumite in continuare terenuri) si asupra altor bunuri, pe munca personala a membrilor unei familii (membri ai gospodariei taranesti), avind ca scop obtinerea de produse agricole, prelucrarea lor primara, comercializarea cu preponderenta a propriei productii agricole.

(2) Gospodaria taraneasca se poate constitui si dintr-o singura persoana fizica.

(3) Numai gospodariile taranesti pot desfasura activitate individuala de intreprinzator in agricultura.

Articolul 3. Statutul juridic al gospodariei taranesti

(1) Gospodaria taraneasca are statutul juridic de persoana fizica.

(2) Suprafata terenurilor si marimea altor bunuri, inclusiv arendate, ale gospodariei taranesti trebuie sa asigure utilizarea preponderenta in cadrul acesteia (mai mult de 50 la suta anual) a muncii personale a membrilor ei.

(3) In cazul in care nu intruneste conditiile expuse la art.2 alin.(1) sau la alin.(2) din prezentul articol, gospodaria taraneasca este obligata sa asigure, in termen de 3 luni, astfel de conditii sau sa se reorganizeze, sau sa se lichideze, in modul stabilit de legislatie.

(4) Daca prevederile alin.(3) din prezentul articol sau ale art.24 alin.(1) nu sint indeplinite, gospodaria taraneasca este lipsita de inlesnirile si privilegiile prevazute de prezenta lege si de alte acte legislative.

Articolul 4. Raspunderea gospodariei taranesti
si a membrilor ei

(1) Gospodaria taraneasca nu poarta raspundere pentru obligatiile personale ale membrilor ei.

(2) Membrii gospodariei taranesti poarta raspundere solidara nelimitata pentru obligatiile acesteia cu intreg patrimoniul lor, cu exceptia bunurilor care, potrivit Codului de procedura civila, nu fac obiectul urmaririi.

Articolul 5. Legislatia privind gospodaria taraneasca

Activitatea gospodariei taranesti este reglementata de prezenta lege,

de Legea cu privire la antreprenoriat si intreprinderi, de Codul civil, Codul funciar, Codul fiscal, Codul muncii si de alte acte normative.

Articolul 6. Statul si gospodaria taraneasca

(1) Statul garanteaza respectarea drepturilor gospodariei taranesti si asigura apararea intereselor ei legale.

(2) Statul nu poarta raspundere pentru obligatiile gospodariei taranesti, iar gospodaria taraneasca nu poarta raspundere pentru obligatiile statului.

(3) Nu este admis amestecul autoritatilor administratiei publice in activitatea gospodariei taranesti, cu exceptia cazurilor prevazute de lege.

Capitolul II DREPTURILE SI OBLIGATIILE

Articolul 7. Drepturile

(1) Gospodaria taraneasca are dreptul:

a) sa dispuna de stampila, sa deschida conturi bancare, inclusiv valutare;

b) sa-si determine directia si volumul activitatii financiare si economice;

c) sa angajeze si sa elibereze lucratori in baza de contracte individuale de munca (in continuare angajati);

d) sa construiasca, in conformitate cu actele normative, obiectivele necesare activitatii sale;

e) sa efectueze lucrari de irigare, desecare si alte lucrari de ameliorare in conformitate cu actele normative;

f) sa ia si sa dea in arenda terenuri si alte bunuri;

g) sa dispuna de produsele si de veniturile sale;

h) sa stabileasca preturile de comercializare la productia proprie;

i) sa desfasoare activitate economica externa in conformitate cu legislatia;

j) sa asigure riscul pierderii (nimicirii) sau deteriorarii bunurilor comune ale membrilor gospodariei, precum si alte riscuri de intreprinzator;

k) sa fie participant la societatea comerciala si membru al cooperativei de intreprinzatori, inclusiv straine (exceptie facind calitatea de participant deplin la societatea in nume colectiv sau la societatea in comandita);

l) sa fie membru al societatilor necomerciale (asociatii, uniuni);

m) sa desfasoare alte activitati care nu contravin legislatiei.

(2) In cazul in care gospodaria taraneasca nu dispune de stampila, semnatura conducatorului poate fi autentificata de notar sau de secretarul primariei care a inregistrat gospodaria.

Articolul 8. Obligatiile

Gospodaria taraneasca este obligata:

a) sa primeasca licente, in conformitate cu legislatia, in cazul practicarii de activitati pasibile de licentiere;

b) sa asigure, conform legislatiei, protectia muncii membrilor gospodariei si persoanelor care lucreaza in baza de contract;

c) sa achite integral si la timp salariile angajatilor, sa plateasca, in numele membrilor si al angajatilor gospodariei, contributiile de asigurari sociale de stat si sa le acorde asistenta sociala;

d) sa foloseasca terenurile la destinatie;

e) sa pastreze fertilitatea solului prin masuri de protectie, sa aplice tehnologii care ocrotesc natura;

f) sa acorde, in modul stabilit de legislatie, servitute in terenurile pe care le detine;

g) sa nu incalce drepturile proprietarilor si ale beneficiarilor

funciari vecini;

h) sa respecte standardele, cerintele ecologice si sanitaro-veterinare, alte cerinte, prevazute de legislatie, privind calitatea productiei comercializabile;

i) sa indeplineasca integral si la timp obligatiile fiscale;

j) sa indeplineasca alte obligatii prevazute de lege.

Capitolul III CONSTITUIREA SI INREGISTRAREA

Articolul 9. Dreptul la constituire

(1) Fondator al gospodariei taranesti poate fi persoana fizica care a atins virsta de 18 ani, are capacitate de exercitiu deplina, poseda teren cu drept de proprietate privata (in redactia Legii Nr.752-XV din 21 decembrie 2001).

(2) O persoana fizica poate fi fondatorul (membrul) numai al unei gospodarii taranesti.

Articolul 10. Constituirea

(1) Gospodaria taraneasca se constituie pe principiul liberului consimtamint.

(2) Gospodaria taraneasca se creeaza in temeiul declaratiei de constituire, semnata de fondator si de potentialii membri ai acesteia.

(3) In declaratia de constituire a gospodariei taranesti (de fermier), denumita in continuare declaratie de constituire, trebuie sa se indice:

a) denumirea completa si abreviata a gospodariei;

b) sediul gospodariei;

c) numele, prenumele, data nasterii, cetatenia si domiciliul fondatorului si al potentialilor membri ai ei, informatii privind aflarea acestora in relatii familiale cu fondatorul (in redactia Legii Nr.1496-XV din 29 noiembrie 2002);

d) numerele de inregistrare, amplasarea si suprafata, conform cadastrului bunurilor imobile, a terenurilor proprietate individuala sau proprietate comuna, inclusiv a terenurilor din extravilan considerate gradini, precum si a terenurilor arendate;

e) componenta altor bunuri imobiliare care se transmit in proprietate comuna membrilor gospodariei.

(4) Semnatura fondatorului si semnaturile celorlalti membri din declaratia de constituire sint autentificate de notar sau de secretarul primariei la care se inregistreaza gospodaria.

Articolul 11. Denumirea gospodariei taranesti

(1) Denumirea completa a gospodariei taranesti va contine cuvintele gospodarie taraneasca, numele fondatorului (conducatorului) si sediul gospodariei.

(2) Denumirea abreviata a gospodariei taranesti va contine initialele G.T., numele fondatorului (conducatorului) si sediul ei.

(3) Denumirea completa si denumirea abreviata a gospodariei taranesti vor contine si alte date pentru a nu fi identice denumirii unei alte gospodarii taranesti inregistrate anterior la aceeasi primarie.

Articolul 12. Sediul

Sediul gospodariei taranesti este in unitatea administrativ-teritoriala de nivelul intii in a carei primarie este inregistrata (in redactia Legii Nr.752-XV din 21 decembrie 2001).

Articolul 13. Inregistrarea

(1) Gospodaria taraneasca va fi inregistrata de catre fondatorul ei la primaria unitatii administrativ-teritoriale de nivelul intii in a carei

hotare el detine teren. In cazul in care fondatorul detine terenuri amplasate in hotarele a doua sau mai multe unitati administrativ-teritoriale de nivelul intii, cererea de inregistrare a gospodariei taranesti se prezinta primariei alese de fondator (introdus prin Legea Nr.752-XV din 21 decembrie 2001; in redactia Legii Nr.1151-XV din 21 iunie 2002).

(2) Pentru inregistrarea gospodariei taranesti, fondatorul prezinta primariei:

- a) declaratia de constituire;
- b) copiile de pe documentele ce confirma dreptul de proprietate privata al fondatorului si al potentialilor membri ai gospodariei asupra terenurilor;
- c) copiile de pe contractele de arenda a terenurilor, dupa caz, autentificate de secretarul primariei;
- d) bonul de plata, pe contul primariei, a taxei de inregistrare a gospodariei.

(3) In decursul unei saptamini din ziua prezentarii documentelor prevazute la alin.(1), primaria inregistreaza gospodaria taraneasca, efectuind inscrieri de rigoare in Registrul gospodariilor taranesti (de fermier), si elibereaza certificatul de inregistrare sau emite o decizie privind refuzul de a inregistra gospodaria.

(4) Gospodaria taraneasca nu poate fi inregistrata daca nu sint prezentate documentele prevazute la alin.(2) sau continutul lor contravine legii (in redactia Legii Nr.1151-XV din 21 iunie 2002).

(5) Decizia motivata a primariei privind refuzul de a inregistra gospodaria taraneasca se remite fondatorului in scris.

(6) Refuzul de a inregistra gospodaria taraneasca sau incalcarea termenelor ei de inregistrare pot fi atacate pe cale administrativa si/sau judiciara.

(7) Gospodaria taraneasca este in drept sa inceapa activitatea din ziua inregistrarii.

Articolul 14. Tinerea Registrului gospodariilor taranesti (de fermier)

(1) Registrul gospodariilor taranesti (de fermier) este tinut de primarie in modul stabilit de prezenta lege, de Legea cu privire la registre si de alte acte normative.

(2) In Registrul gospodariilor taranesti se inscriu urmatoarele date:

- a) denumirea completa si denumirea abreviata a gospodariei, sediul ei (in redactia Legii Nr.752-XV din 21 decembrie 2001);
- b) numarul de inregistrare al gospodariei si data inregistrarii ei;
- c) numele, prenumele, data nasterii, cetatenia si domiciliul fondatorului si al fiecarui ulterior conducator al gospodariei;
- d) numele, prenumele, data nasterii, cetatenia si domiciliul altor membri ai gospodariei, informatii privind aflarea acestora in relatii familiale cu fondatorul (conducatorul) gospodariei (in redactia Legii Nr.1496-XV din 29 noiembrie 2002);
- e) numerele de inregistrare, amplasarea si suprafata, conform cadastrului bunurilor imobile, a terenurilor proprietate individuala sau proprietate comuna, inclusiv a terenurilor din extravilan considerate gradini, precum si a terenurilor arendate;
- f) alte date prevazute de legislatie.

(3) Modificarile datelor din declaratia de constituire intra in vigoare la data consemnarii lor in Registrul gospodariilor taranesti (de fermier).

(4) Primaria pastreaza documentele in a caror baza au fost facute inscrierile in Registrul gospodariilor taranesti (de fermier) si elibereaza extrase din el.

(5) Marimea maxima a taxei de inregistrare a gospodariei taranesti, a

taxei pentru efectuarea modificarilor in Registrul gospodariilor taranesti (de fermier), precum si a taxei de eliberare a extraselor din acest registru, se stabileste de Guvern.

(6) Alte particularitati privind tinerea Registrului gospodariilor taranesti (de fermier) sint stabilite intr-un regulament, aprobat de Guvern.

Capitolul IV CONDUCATORUL GOSPODARIEI TARANESTI. MEMBRII EI

Articolul 15. Conducatorul gospodariei taranesti

(1) Conducator al gospodariei taranesti este fondatorul, iar in cazul eliberarii fondatorului din functie, unul dintre membri care a atins virsta de 18 ani si are capacitate de exercitiu deplina, ales de ceilalti membri ai gospodariei (in redactia Legii Nr.752-XV din 21 decembrie 2001).

(2) Conducatorul gospodariei taranesti:

a) reprezinta gospodaria in instanta de judecata, in relatiile cu alte autoritati publice, precum si cu persoane fizice si juridice;

b) organizeaza activitatea gospodariei;

c) efectueaza, in numele gospodariei, tranzactii, elibereaza procuri pentru efectuarea de tranzactii;

d) angajeaza si elibereaza lucratori;

e) tine evidenta timpului de lucru si salariilor persoanelor care lucreaza in baza de contract, efectueaza inscrieri in carnetul lor de munca, precum si al membrilor gospodariei;

f) stabileste politica de evidenta in gospodarie, asigura evidenta contabila si prezentarea rapoartelor in conformitate cu legislatia;

g) asigura predarea in arhiva a documentelor de plata a salariilor si a contributiilor de asigurari sociale de stat, precum si a documentelor prevazute la art.24 alin.(2);

h) exercita alte atributii neinterzise de lege.

(3) In cazul incapacitatii temporare de munca sau absentei sale indelungate, conducatorul gospodariei taranesti are dreptul sa incredinteze indeplinirea obligatiilor sale unui membru cu capacitate deplina de exercitiu, iar in cazul constituirii gospodariei taranesti dintr-o singura persoana, unei alte persoane, faptul consemnandu-se in Registrul gospodariilor taranesti (de fermier) (in redactia Legii Nr.752-XV din 21 decembrie 2001).

(4) Conducatorul gospodariei taranesti isi poate da demisia ori poate fi destituit prin hotarire a membrilor ei in cazul executarii necorespunzatoare sau neexecutarii indelungate a atributiilor (in redactia Legii Nr.752-XV din 21 decembrie 2001).

(5) In cazul inlocuirii conducatorului gospodariei taranesti, membrii ei anunta in scris, in decursul unei saptamini, primaria care a inregistrat gospodaria.

Articolul 16. Membrii

(1) Pot fi membri ai gospodariei taranesti, in afara de conducator, urmatoarele persoane apte de munca: sotul (sotia), parintii, copiii, inclusiv adoptivi, fratii, surorile si nepotii lui care au atins virsta de 16 ani, precum si alte persoane care sint membri ai familiei respective (in redactia Legii Nr.1496-XV din 29 noiembrie 2002).

(2) Nu sint considerate membri ai gospodariei taranesti persoanele care lucreaza in gospodarie in baza de contract.

(3) Primirea in gospodaria taraneasca se face cu acordul membrilor ei.

(4) Iesirea din gospodaria taraneasca se face la cerere si nu necesita acordul celorlalti membri ai ei.

(5) Excluderea din gospodaria taraneasca se face in baza hotaririi celorlalti membri ai ei.

(6) Calitatea de membru al gospodariei taranesti apare si inceteaza in ziua efectuarii inscrierilor respective in Registrul gospodariilor taranesti (de fermier).

(7) Litigiile dintre membrii gospodariei taranesti se solutioneaza in instanta de judecata.

Articolul 17. Drepturile si obligatiile membrului gospodariei taranesti

(1) Membrul gospodariei taranesti este in drept:

- a) sa aleaga si sa fie ales conducator al gospodariei;
- b) sa ia cunostinta de datele referitoare la activitatea economica si financiara a gospodariei;
- c) sa ceara cota sa din produsele si veniturile gospodariei;
- d) sa iasa din gospodarie primind cota sa din bunurile comune in numerar sau in natura;
- e) sa efectueze alte actiuni neinterzise de lege.

(2) Membrul gospodariei taranesti este obligat sa participe prin munca personala la activitatea gospodariei si sa respecte alte prevederi ale legislatiei.

(3) In cazul in care nu a participat prin munca personala la activitatea gospodariei in decursul a 3 ani consecutivi, membrul gospodariei taranesti urmeaza sa fie exclus.

(4) In termenul indicat la alin.(3) nu se include perioada in care membrul nu a participat la activitatea gospodariei taranesti din cauza faptului ca a fost ales in o functie electiva, a facut serviciul militar in termen, a studiat la o institutie de invatamint sau a fost bolnav.

(5) In cazul in care si-a pierdut calitatea de membru al familiei conducatorului gospodariei taranesti, membrul ei isi pastreaza drepturile si obligatiile daca intruneste celelalte conditii stabilite de prezenta lege (in redactia Legii Nr.1496-XV din 29 noiembrie 2002).

Capitolul V BUNURILE MEMBRILOR GOSPODARIEI TARANESTI

Articolul 18. Statutul juridic al bunurilor folosite in comun de membrii gospodariei taranesti

(1) Bunurile folosite in comun de membrii gospodariei taranesti pot apartine:

- a) unui sau mai multor membri ai gospodariei cu drept de proprietate individuala;
- b) membrilor gospodariei cu drept de proprietate comuna in devalmasie sau cu drept de proprietate comuna in diviziune daca ultimul este prevazut in contract.

(2) Bunurile care se afla in proprietatea comuna a membrilor gospodariei taranesti (denumite in continuare bunuri comune) se formeaza din:

- a) mijloacele banesti si alte bunuri aduse, cu drept de proprietate comuna, in gospodarie de membrii ei;
- b) produsele si veniturile obtinute din activitatea independenta a gospodariei sau din activitatea ei cu alte intreprinderi;
- c) veniturile obtinute din tranzactii cu valori mobiliare procurate de gospodarie;
- d) prestatiile de asigurari sociale primite de gospodarie;
- e) donatiile de la organizatii si cetateni;
- f) creditele si imprumuturile luate de gospodarie;
- g) alte bunuri comune obtinute in conformitate cu legea.

(3) Bunuri comune pot fi: terenurile, plantatiile, constructiile gospodaresti si alte constructii, instalatiile de ameliorare si alte instalatii, vitele productive si de munca, pasarile, tehnica agricola si

alta tehnica, mijloacele de transport, utilajele, inventarul si alte bunuri, procurate pentru gospodarie in comun de membrii ei.

(4) Disponerea de bunurile comune se efectueaza cu acordul tuturor membrilor gospodariei taranesti.

Articolul 19. Instrainarea cotei din bunurile comune

(1) Membrul gospodariei taranesti este in drept sa vinda, sa daruiasca sau sa instraineze in alt mod cota sa din bunurile comune exclusiv membrilor gospodariei sau altor persoane, enumerate la art.16 alin.(1), care nu erau, dar au devenit membri ai gospodariei.

(2) Membrii gospodariei taranesti au dreptul prioritar fata de alti membri ai familiei conducatorului ei de a procura cota ce se instraineaza din bunurile comune.

(3) Membrul gospodariei taranesti este obligat sa informeze ceilalti membri ai ei si ceilalti membri ai familiei conducatorului de gospodarie privind comercializarea cotei sale din bunurile comune, precum si pretul ei de vnzare.

(4) In cazul in care membrii gospodariei taranesti si ceilalti membri ai familiei conducatorului refuza sa procure cota ce se instraineaza din bunurile comune sau in cazul in care acestia nu-si indeplinesc, in decursul unei luni de la data informarii lor privind instrainarea cotei, intentia de a o procura, membrul care instraineaza cota este in drept sa ceara separarea ei in modul stabilit la art.20.

(5) Daca intreaga cota din bunurile comune s-a vindut, a fost daruita sau instrainata in alt mod, se considera ca titularul care a instrainat-o s-a retras din gospodarie, faptul consemnandu-se in Registrul gospodariilor taranesti (de fermier) si, dupa caz, in alte registre.

Articolul 20. Separarea si divizarea bunurilor comune

(1) Atribuirea in proprietate individuala a unei cote din bunurile comune se efectueaza prin separare sau divizare.

(2) Cota din bunurile comune se atribuie membrului gospodariei taranesti:

a) la pierderea calitatii de membru al gospodariei fara ca el sa intemeieze o noua intreprindere (separarea cotei din bunurile comune);

b) la urmarirea cotei pentru obligatiile personale ale membrului gospodariei (separarea cotei din bunurile comune);

c) la reorganizarea sau lichidarea gospodariei (divizarea bunurilor comune).

(3) Cota membrului gospodariei taranesti din bunurile proprietate comuna in devalmasie se considera egala cotelor celorlalti membrii daca, cu acordul acestora, cota nu a fost micorata din cauza participarii lui neinsemnate cu bunuri sau cu munca personala la activitatea gospodariei.

(4) In cazul pierderii calitatii de membru al gospodariei taranesti, cota din mijloacele fixe de productie care se afla in proprietate comuna este inseparabila in natura. In acest caz, cota se plateste in bani, in productie agricola sau in alt fel. Modul de plata se stabileste cu acordul celorlalti membri ai gospodariei.

(5) Urmarirea cotei din bunurile comune pentru obligatiile personale ale membrului gospodariei taranesti se efectueaza in cazul in care datoriile acestuia nu pot fi acoperite cu alte bunuri ale lui.

(6) La reorganizarea sau lichidarea gospodariei taranesti, bunurile comune se divizeaza in modul stabilit de legislatia civila.

Articolul 21. Mostenirea

Cota din bunurile comune se mosteneste in modul stabilit de legislatia civila.

(Conform Legii Nr.268-XVI din 28 iulie 2006 alineatul (1) devine alineat unic, iar alineatul (2) se exclude).

Capitolul VI
MUNCA, ASIGURAREA SOCIALA
SI ASISTENTA SOCIALA DE STAT

Articolul 22. Munca

(1) Relatiile de munca din cadrul gospodariei taranesti sint reglementate de Codul muncii si de contractele individuale de munca.

(2) Timpul de lucru in gospodaria taraneasca se include in vechimea in munca si in stagiul de cotizare pe baza inscrierilor din carnetul de munca si a certificatelor, eliberate de casele teritoriale ale Casei Nationale de Asigurari Sociale, ce confirma plata contributiilor de asigurari sociale de stat.

Articolul 23. Asigurarea sociala si asistenta sociala de stat

(1) Membrii si angajatii gospodariei taranesti sint pasibili de asigurare sociala si de asistenta sociala de stat in conformitate cu legislatia.

(2) Gospodaria taraneasca plateste, in conditiile stabilite de legislatie, contributiile de asigurari sociale de stat pentru membrii si angajatii sai.

(3) Pensia de stat pentru membrii si pentru angajatii gospodariei taranesti se stabileste si se acorda in conditiile legii.

Capitolul VII
EVIDENTA SI RAPOARTELE
(in redactia Legii Nr.268-XVI din 28 iulie 2006)

Articolul 24. Evidenta si rapoartele

(1) Gospodaria taraneasca tine evidenta activitatii sale si prezinta rapoarte conform evidentei sintetice ori analitice sau conform partidei simple, stabilite de Guvern.

(2) Gospodaria taraneasca preda:

a) arhivei de stat teritoriale documentele care fac parte din Fondul arhivistic de stat;

b) primariei ori arhivei de stat teritoriale, daca primaria nu dispune de spatii pentru pastrare permanenta, documentele membrilor si angajatilor sai;

c) primariei documentele care urmeaza sa fie pastrate provizoriu.

Articolul 25. (Exclus prin Legea Nr.268-XVI din 28 iulie 2006).

Capitolul VIII
REORGANIZAREA SI LICHIDAREA

Articolul 26. Reorganizarea

(1) Gospodaria taraneasca se reorganizeaza prin hotarire a membrilor ei sau a instantei de judecata.

(2) Gospodaria taraneasca se reorganizeaza prin fuziune, asociere, separare, divizare sau transformare in conformitate cu Codul civil, cu prezenta lege si cu alte acte normative.

(3) Volumul depunerilor membrilor gospodariei taranesti in capitalul social al intreprinderii cu o alta forma juridica de organizare, constituita prin reorganizare, este determinat in functie de cota lor din bunurile comune care se transmit acestei intreprinderi.

Articolul 27. Lichidarea

(1) Gospodaria taraneasca se lichideaza prin hotarire a membrilor ei sau a instantei de judecata.

(2) Gospodaria taraneasca poate fi lichidata prin hotarire a instantei de judecata la cererea:

a) unui membru al gospodariei sau a primariei daca sint incalcate prevederile art.2 alin.(1) sau art.3 alin.(2), inclusiv in cazul in care nici unul dintre membrii gospodariei nu are drept de proprietate asupra pamintului;

b) unui membru al gospodariei sau a creditorului (creditorilor) in cazul insolvabilitatii ei;

c) mostenitorului sau a primariei daca nu a ramas nici un membru si nici un mostenitor al acestuia nu doreste sa tina mai departe gospodaria; precum si

d) in alte cazuri prevazute de lege.

(3) Particularitatile lichidarii gospodariei taranesti in cazul insolvabilitatii ei sint definite in legislatia privind falimentul.

Capitolul IX

ASOCIATIILE GOSPODARIILOR TARANESTI SI UNIUNILE ASOCIATIILOR

Articolul 28. Scopurile, statutul juridic si patrimoniul asociatiei gospodariilor taranesti si uniunii asociatiilor

(1) Pentru a-si coordona activitatea, a-si instrui, perfectiona, consulta si informa membrii, pentru a atrage investitii, a-si reprezenta si apara interesele comune patrimoniale si profesionale, gospodariile taranesti sint in drept sa se uneasca dupa principiul teritorial sau de productie in asociatie a gospodariilor taranesti (denumita in continuare asociatie), iar asociatiile - in uniune republicana a asociatiilor gospodariilor taranesti (denumita in continuare uniune).

(2) Asociatia si uniunea sint organizatii necomerciale cu drept de persoana juridica, create in baza de contracte de constituire, care activeaza in conformitate cu legislatia si cu statutul lor.

(3) Denumirea asociatiei si cea a uniunii trebuie sa contina cuvintele "asociatia gospodariilor taranesti" si, respectiv, "uniunea republicana a asociatiilor gospodariilor taranesti".

(4) Asociatia si uniunea nu poarta raspundere pentru obligatiile membrilor lor, iar acestia nu poarta raspundere pentru obligatiile asociatiei sau cele ale uniunii.

(5) Patrimoniul asociatiei si cel al uniunii se formeaza din taxele de constituire si din cotizatiile membrilor lor, din taxele pentru serviciile pe care le presteaza, din donatii si din alte venituri neinterzise de lege.

(6) La iesire din asociatie ori din uniune sau la lichidarea lor, membrii nu beneficiaza de drepturi asupra patrimoniului asociatiei si, respectiv, al uniunii.

Articolul 29. Organele asociatiei si cele ale uniunii

Asociatia si uniunea au urmatoarele organe de conducere, de executie si de control:

a) adunarea generala a membrilor asociatiei si adunarea generala a membrilor uniunii (denumite in continuare adunare generala), organ superior;

b) consiliul asociatiei si consiliul uniunii (denumite in continuare consiliu), organ executiv;

c) comisia de cenzori sau cenzorul, denumiti in continuare comisie de cenzori, organ de control; precum si

d) alte organe prevazute de statutul asociatiei si de cel al uniunii.

Articolul 30. Adunarea generala

(1) De competenta exclusiva a adunarii generale tin:

a) modificarea si completarea statutului asociatiei si statutului

uniunii, aprobarea statutelor modificate;

b) aprobarea, modificarea si completarea regulamentelor organelor asociatiei si celor ale uniunii;

c) alegerea presedintelui si celorlalti membri ai consiliului asociatiei si, respectiv, ai consiliului uniunii, alegerea (numirea) membrilor comisiei de cenzori;

d) primirea si excluderea din asociatie si uniune;

e) aprobarea directiilor principale de activitate, schemei de incadrare si salarizare, bugetului asociatiei sau uniunii;

f) aprobarea rapoartelor asociatiei sau uniunii si ale organelor de conducere, de executie si de control.

(2) Adunarea generala este deliberativa daca la ea sint prezenti cel putin doua treimi din reprezentantii membrilor asociatiei sau ai uniunii.

(3) Hotaririle adunarii generale se adopta cu votul majoritatii reprezentantilor membrilor asociatiei si, respectiv, ai uniunii prezenti la adunare.

Articolul 31. Consiliul

(1) De competenta consiliului tin:

a) convocarea adunarii generale;

b) prezentarea catre adunarea generala a propunerilor privind primirea si excluderea din asociatie sau uniune;

c) prezentarea catre adunarea generala a raportului anual al asociatiei sau al uniunii si al raportului propriu;

d) efectuarea altor actiuni prevazute de statut.

(2) Sedinta consiliului este deliberativa daca la ea participa cel putin jumatate din membrii lui, inclusiv presedintele.

(3) Membrii consiliului nu pot fi si membri ai comisiei de cenzori.

Articolul 32. Comisia de cenzori

(1) Comisia de cenzori exercita controlul asupra activitatii asociatiei sau a uniunii, inclusiv asupra respectarii statutului si altor regulamente ale lor, si este subordonata numai adunarii generale.

(2) Comisia de cenzori se conduce de legislatie, de statutul asociatiei sau de cel al uniunii si de regulamentul sau.

(3) Comisia de cenzori elaboreaza raportul anual si il prezinta adunarii generale anuale.

Articolul 33. Reorganizarea si lichidarea asociatiei si a uniunii

(1) Asociatia si uniunea se pot reorganiza prin fuziune, asociere, separare, divizare sau transformare exclusiv in organizatii necomerciale.

(2) Patrimoniul asociatiei sau al uniunii, in proces de lichidare, care a ramas dupa satisfacerea tuturor creantelor este predat altor asociatii si uniuni, iar in caz de imposibilitate, organizatiilor de binefacere sau autoritatilor administratiei publice locale.

Capitolul X RASPUNDERI

Articolul 34. Raspunderi pentru incalcarea prezentei legi

Incalcarea prezentei legi prin:

a) prezentarea unor date eronate pentru Registrul gospodariilor taranesti (de fermier);

b) refuzul neintemeiat de a inregistra gospodaria taraneasca;

c) neprezentarea de documente pentru efectuarea de inscrieri in Registrul gospodariilor taranesti (de fermier) privind reorganizarea sau lichidarea gospodariei;

d) refuzul neintemeiat de a face modificari in Registrul gospodariilor

taranesti (de fermier) sau de a elibera extrase din el;

e) refuzul neintemeiat de a efectua inscrieri in carnetele de munca ale membrilor si angajatilor gospodariei taranesti sau inscrierea in ele a unor date eronate;

f) neprezentarea de date sau prezentarea de date eronate referitoare la numarul de angajati din gospodaria taraneasca;

g) neindeplinirea conditiilor prevazute la art.3 alin.(3); precum si

h) alte actiuni definite de lege

atrage raspunderea prevazuta de lege.

Capitolul XI DISPOZITII TRANZITORII SI FINALE

Articolul 35

(1) Guvernul, in decursul a 2 luni:

va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea Legii cu privire la proprietate, Legii cadastrului bunurilor imobile, Legii privind administratia publica locala, Legii contabilitatii, Legii cu privire la faliment, Legii privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova, Codului fiscal, Codului cu privire la contraventiile administrative si altor acte legislative in concordanta cu prezenta lege;

va aproba Regulamentul privind modul de tinere a evidentei si de prezentare a rapoartelor de catre gospodariile taranesti (de fermier);

va stabili plafonul taxei de inregistrare a gospodariilor taranesti, al taxei de efectuare a inscrierilor in Registrul gospodariilor taranesti (de fermier) si al taxei de eliberare a extraselor din el;

va aduce actele sale normative in concordanta cu prezenta lege.

Articolul 36

(1) Gospodariile taranesti inregistrate pina la intrarea in vigoare a prezentei legi vor prezenta primariilor, pina la 1 ianuarie 2002, documentele necesare inscrierii in Registrul gospodariilor taranesti (de fermier) a modificarilor ce rezulta din prezenta lege. Pentru inregistrarea modificarilor nu se percepe taxa (in redactia Legii Nr.361-XV din 13 iulie 2001).

(2) Intreprinderile individuale care desfasoara activitatea prevazuta la art.2 alin.(1) se vor reinregistra pina la 1 ianuarie 2002, efectuindu-se inscrierile de rigoare in Registrul gospodariilor taranesti (de fermier). Pentru reinregistrare nu se percepe taxa (in redactia Legii Nr.361-XV din 13 iulie 2001).

(3) Persoanele care desfasoara activitatea prevazuta la art.2 alin.(1) si nu au inregistrat gospodaria taraneasca sau intreprinderea de o alta forma juridica de organizare sint lipsite de inlesnirile si privilegiile prevazute de prezenta lege si de alte acte legislative, purtind raspunderea stabilita de legislatie.

(4) Asociatiile intemeiate inainte de intrarea in vigoare a prezentei legi vor aduce, pina la 1 ianuarie 2002, statutul lor in concordanta cu prezenta lege sau se vor reorganiza, sau se vor lichida in modul stabilit de legislatie. Pentru inregistrarea modificarilor si completarilor facute in statutele asociatiilor nu se percepe taxa (in redactia Legii Nr.361-XV din 13 iulie 2001).

Articolul 37

De la data intrarii in vigoare a prezentei legi, se abroga Legea nr.841-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la gospodaria taraneasca (de fermier), cu modificarile si completarile ulterioare.

PRESEDINTELE
PARLAMENTULUI

Dumitru DIACOV

ARHIVA

Articolul 12. Sediul

Sediul gospodariei taranesti este in localitatea de domiciliu al conducatorului gospodariei.

Articolul 15 alineatul (2):

(2) Conducatorul gospodariei taranesti este obligat:

a) sa locuiasca pe teritoriul unitatii administrativ-teritoriale in care este inregistrata gospodaria taraneasca;

b) sa posede calificare in domeniul agriculturii sau o experienta de munca in acest domeniu de cel putin 3 ani.

Articolul 15 alineatul (3):

(3) In cazul incapacitatii temporare de munca sau absentei sale indelungate, conducatorul gospodariei taranesti are dreptul sa incredinteze indeplinirea obligatiilor sale unui membru cu capacitate deplina de exercitiu, care intruneste conditiile prevazute la alin.(2) lit.b), iar in cazul constituirii gospodariei taranesti dintr-o singura persoana, unei alte persoane care intruneste conditiile prevazute la alin.(2), faptul consemnandu-se in Registrul gospodariilor taranesti (de fermier).

Articolul 21 alineatul (2):

(2) Mostenitorii membrului gospodariei taranesti care sint sau devin membri ai ei sint scutiti de impozitul pentru cresterea activelor capitale mostenite (cresterea cotei din bunurile comune mostenite).

Articolul 25. Impozitarea

Gospodaria taraneasca si membrii ei achita impozitele si taxele in conformitate cu legislatia.

(Prin Hotarirea Curtii Constitutionale Nr.40 din 12 iulie 2001 se declara neconstitutionale prevederile: "si locuieste permanent pe teritoriul unitatii administrativ-teritoriale in care urmeaza sa fie inregistrata gospodaria" (art. 9 alin. (1); "sediul gospodariei taranesti este localitatea de domiciliu al conducatorului gospodariei" (art. 12); "sa locuiasca pe teritoriul unitatii administrativ-teritoriale in care este inregistrata gospodaria taraneasca" si "sa posede calificare in domeniul agriculturii sau o experienta de munca in acest domeniu de cel putin 3 ani" art. 15 alin. (2) lit. a) si, respectiv, lit. b).